بسم الله الرحمن الرحيم

Haber-Yorum

Bir İstişare Zirvesi, Ancak Daha Geniş Boyutları Var

Haber:

Çin, Amerika ve Rusya, Perşembe günü Çin'in Şıncın kentinde başkanları Şi Cinping, Donald Trump ve Vladimir Putin'i bir araya getiren üçlü zirvenin ardından "Barış Bildirisi" yayımladı.

Kremlin ve Çin'in resmî medya kuruluşları tarafından yayımlanan ortak açıklamada, üç ülkenin devlet başkanlarının "mevcut uluslararası durum hakkında derinlemesine görüş alışverişinde bulundukları, stratejik istikrarı ve uluslararası güvenliği koruma konusundaki taahhütlerini teyit ettikleri" geçmiştir. Ortak açıklamaya göre üç ülke, "nükleer risklerin azaltılması ve nükleer silahların yayılmasının önlenmesi konusunda diyaloğa girme" taahhüdünde bulundu. Üç başkan, “Nükleer bir savaşta zafer kazanılamayacağını ve böyle bir savaşa asla girilmemesi gerektiğini” bir kez daha vurguladı.

Ayrıca Çin, Rusya ve ABD, "rafine petrol ürünlerinin üretimini ve tedarikini artırma" niyetinde olduklarını açıkladı.

Ayrıca üç ülke, "Birleşmiş Milletler reformunu ilerletme, örgütün küresel zorluklarla daha etkili bir şekilde mücadele etmesini ve uluslararası barış ve güvenliği korumayı temsil eden temel görevini yerine getirmesini sağlaması" taahhüdünde bulundu.

Uluslararası hukukla ilgili olarak üç başkan, "devletlerin rızası ilkesinin ve yetkililerinin sahip olduğu dokunulmazlığa saygı gösterilmesinin son derece önemli olduğunu" kabul ettiler ve "Uluslararası Ceza Mahkemesi ile benzer diğer kurumların yargı yetkilerini kötüye kullanmaması gerektiği" konusunda mutabık kaldılar. (BBC News Arabic)

Yorum:

Bu üçlü zirvenin belirli ve net bir sonuç ortaya koymadığı, aksine istişare ve görüş alışverişi zirvesi olarak değerlendirilebileceği tamamen açıktır. Bundan daha açık olan ise şunlardır:

- Her ne kadar bu katılım ABD'nin yeşil ışığıyla gerçekleşmiş ve şu ana kadar açıklanmamış bir bedeli olsa da, Çin'in uluslararası bir güç ve hesaba katılması gereken bir ağırlık merkezi olarak ortaya çıkması.

- Avrupa'nın bir kıta ve devletler olarak kaybolmasının nedeni, kasıtlı olarak marjinalleştirilmesi ve Allah'ın izniyle çok yakında uluslararası etki haritasından yok oluncaya kadar hızla kötüleşecek olan yaşlı kıtanın bedenine çöken zayıflıktır.

- Ukrayna-Rusya savaşı gibi meselelerin ele alınmaması, bir çözümün olmadığının veya en azından tablonun belirsiz olduğunun ve Rusya'nın taleplerinden vazgeçmediğinin bir kanıtıdır.

- Nükleer silah dosyasının ayrıntılarına girilmemesi ve bu konunun sınırlandırılmaması, Çin'in, Nükleer Silahların Sınırlandırılması Anlaşması'nı yenilemek ve Çin'i bu anlaşmanın kapsamına sokmak isteyen ancak bunda başarısız olan Trump'ın tuzağına düşmemesi anlamına geliyor.

Sonuç olarak üçlü zirvenin, net bir anlaşmayla sonuçlanmadığı, ancak Trump ile Putin ve Trump ile Şi arasında ikili görüşmeler gerçekleştiği söylenebilir.

Bu zirve, yaşlı Avrupa'ya yönelik güçlü bir darbedir; peki Avrupa bu zirveye hâlâ ağırlığının olduğunu kanıtlayan eylemlerle mi karşılık verecek yoksa yalvarıp yakaracak mı?

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Dr. Muhammed Süleyman